

16.3.2021

Perustiedot		
Hankkeen nimi (HE/asetus/strategia; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi)	Esitys sähköisistä kuljetustiedoista (eFTI, electronic freight transport information) annetun asetuksen (EU) 2020/1056 toimeenpanohankkeesta – kansallisen lainsäädännön muutostarpeet	
Toimielimen/strategian tyyppi	Hallituksen esitys	
VAHVA-numero	VN/7530/2021	
Hankeikkuna-tunniste	LVM016:00/2021	
Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä	16.3.2021	
Hankkeen toimikausi		
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	<i>suunnitteilla</i>	
	Hanke alkaa	3/2021
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	4/2021 Arvio laajemman liikenteen tietökosysteemin näkökulmasta syksy/2021 Sähköisistä kuljetustiedoista annetun EU-asetuksen laajemman täytäntöönpanon edellyttämä lainsäädäntöarvio
	Johtopäätökset esivalmistelusta	
	Kuulemistilaisuus	
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	01/2022 (Komission täytäntöönpanosäädösten aikataulu huomioiden)
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	02/2022
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	02/2022
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	02/2022
	Luonnos säätämisyjärjestyksestä	02/2022
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	02-03/2022
	<i>käynnissä</i> HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	03-04/2022

	Lausuntotiivistelmä	04-05/2022
	Osaston johtoryhmän puolto	05/2022
	Virkamiesjohtoryhmä	05/2022
	Ministerin hyväksyntä	05/2022
	Ministerityöryhmä	
	Laintarkastus	05-06/2022
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	08/2022
	Rahakuntakäsittely	
	Valtioneuvostokäsittely	09/2022
	Eduskuntakäsittely alkaa	09-10/2022
	TP vahvistaa lain	12/2022
<i>päättynyt</i>	Lain/asetuksen voimaantulo	1/2023

Kuvaus	
Asiasanat	<i>eFTI, sähköiset kuljetustiedot, tavaraliikenne, logistiikka, logistiikan digitalisaatio</i>
Tavoitteet	<p>Tavoitteet Sähköisistä kuljetustiedoista annetun EU-asetuksen tavoitteena on saada aikaan sekä kansallisella että Euroopan unionin tasolla yhtenäinen tavaraliikenteen ja logistiikan digitaalinen tietojenvaihdon ja datan uudelleenkäytön infrastruktuuri. Hanke helpottaa ja edistää tietojen antamista talouden toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten välillä sähköisessä muodossa. Asetuksella veloitetaan toimivaltaiset viranomaiset vastaanottamaan ja hyväksymään sähköisessä muodossa asiaankuuluvat kuljetustiedot, joiden toimittamista vaaditaan lakisääteisesti. Hankkeella on laajaa vaikuttavuutta tehokkaisiin, turvallisiin ja kestäviin toimitusketjuihin sekä viranomaisvalvontaan.</p> <p>EU-asetuksen täytäntöönpanon vaiheet Sähköisistä kuljetustiedoista annettu EU-asetus on tullut voimaan 20.8.2020.</p> <p>EU-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä vastaavat kansallisen lainsäädännön säännökset ja niihin liittyvät lakisääteiset tietovaatimukset on ilmoitettava komissiolle vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta (21.8.2021).</p> <p>EU-asetusta voidaan soveltaa ja se voidaan toimeenpanna täysimääräisesti vasta, kun komissio on antanut delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset. Säädöksissä komissio vahvistaa lakisääteisiin tietovaatimukseen liittyvän yhteisen eFTI-tietojoukon sekä säätää viranomaisten pääsyä eFTI-alustoille koskevat yhteiset menettelyt ja yksityiskohtaiset</p>

	<p>säännöt. Ensimmäiset säädökset on tarkoitus hyväksyä 21. helmikuuta 2023. Toimivaltaisten viranomaisten on 30 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona ensimmäinen delegoitu säädös ja täytäntöönpanosäädös on tullut voimaan, hyväksyttävä lakisääteiset tiedot sähköisessä muodossa.</p> <p>EU-asetuksen mukainen kansallinen viranomaisyhteyspiste (NAAP, National Authority Access Point) on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022-2024.</p> <p>Asetusta aletaan soveltaa 4 vuoden kuluttua voimaantulosta (21.8.2024) pois lukien eFTI-alustojen ja palveluntarjoajien hyväksyntä.</p> <p>Sertifiointitoimintamallit on tarkoitus ottaa käyttöön vuosina 2023-2025. Tämän jälkeen asetusta sovelletaan täysimääräisesti.</p> <p>Säädöshankkeen aikataulut täsmentyvät hankkeen käynnistyttyä.</p> <p>Logistiikan tietopalveluihin liittyvistä vastuista ja velvoitteista voi olla tarve säätää jo aiemmin osana laajempaa liikenteen tietoekosysteemyötä, josta käynnistetään erillinen säädöshanke. Linkki laajempaan liikenteen tietoekosysteemiin täsmentyy keväällä 2021.</p> <p>Säädöshanke</p> <p>Säädöshankkeen puitteissa on tarkoitus kartoittaa ja tunnistaa EU-asetuksen täytäntöönpanosta johtuvat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet. Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt alustavaa kartoitusta lainsäädäntötarpeista sekä säädöksistä, joita olisi muutettava tai jotka olisi kumottava. Kartoitus on tarkoitus saattaa loppuun keväällä 2021.</p> <p>Tähän mennessä on tunnistettu seuraavia lainsäädäntötarpeita:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kansallisen toimivaltaisen viranomaisen toimivalta (sähköisistä kuljetustiedoista annetun EU-asetuksen valvonta-, seuranta ym. tehtävät); -kansallisen viranomaisyhteyspisteen (NAAP) toimivalta, tehtävät ja oikeus tiedonsaantiin ja -luovuttamiseen; -tiedonsaanti ja -luovutussäännökset viranomaisten välillä sekä viranomaisten ja yritysten välillä; -tiedonvälitykseen liittyvät vastuut sekä tiedon oikeellisuus ja tiedonvaihdon turvallisuus; -sertifiointilaitosten tehtävät (tiedonvaihtojärjestelmien hyväksyntä) ja toimivalta sekä -sertifiointilaitosten hyväksyminen ja valvonta.
--	---

	<p>Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla on tunnistettu EU-asetuksen täytäntöönpanon edellyttävän muutoksia ainakin lakiin liikenteen palveluista (320/2017). Muut mahdolliset sääntelymuutostarpeet ja lait kartoitetaan EU-asetuksen laajemman täytäntöönpanon edellyttämässä lainsäädäntöarviossa syksyllä 2021.</p> <p>Muiden hallinnonalojen tunnistetut lainsäädännön muutostarpeet: -tiedonsaanti ja -luovutussäännökset viranomaisten välillä ja viranomaisten ja yritysten välillä (laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (571/2016), erityisesti Suomi.fi-palveluväylän hyödyntäminen ja lain 5 §:ssä säädetyn käyttöveloitteen huomioiminen) sekä -tiedonvälitykseen liittyvät vastuut: tiedon oikeellisuus ja tiedonvaihdon turvallisuus (laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (571/2016), turvallinen tietojen vaihdon ratkaisu on esimerkiksi Suomi.fi-palveluväylä).</p> <p>Yleiset kaikkia hallinnonaloja ja viranomaisia koskevat lainsäädännön muutokset valmistellaan osana liikenne- ja viestintäministeriön hanketta. Muiden hallinnonalojen vastuulla olevien säädösten muutosten valmistelu kuuluu asianomaisille ministeriöille, mutta valmistelua koordinoidaan liikenne- ja viestintäministeriön hankkeessa.</p> <p>EU-asetuksen toimeenpanoa seuraamaan on asetettu vuonna 2020 liikenne- ja viestintäministeriön vetämä ohjausryhmä. Lisäksi tarvittaessa nimetään koordinoiva säädösryhmä relevanttien ministeriöiden jäsenistä tukemaan säädöstyötä.</p>
Nykytilanne tai lähtökohdat <i>(miksi hanke on käynnistetty?)</i>	EU-asetuksen täytäntöönpano. Hanke liittyy myös laajempaan kansalliseen liikenteen tietoekosysteemin kehitystyöhön.
Vaikutukset ja hyödyt	Kansalliset vaatimukset korvataan EU:n laajuisilla vaatimuksilla. EU-asetus kannustaa tavaraliikenteen ja logistiikan digitalisointiin, jolla myös parannetaan toimivaltaisten viranomaisten valvontavalmiuksia. <p>Asetuksella veloitetaan toimivaltaiset viranomaiset vastaanottamaan ja hyväksymään sähköisessä muodossa asiaankuuluvat kuljetustiedot, joiden toimittamista vaaditaan lakisääteisesti. Viranomaisvelvoite koskisi kaikkia lakisääteisiä tietoja ja kaikkia liikennemuotoja sekä rajat ylittävää liikennettä Euroopan unionissa. Yrityksiä ei kuitenkaan veloitettaisi toimittamaan tietoja sähköisessä muodossa.</p>

	Asetus helpottaa toimijoiden ilmoitusten tekemistä yhtenäisellä tavalla koko Euroopassa. Tavoitteena on muodostaa sähköiselle kuljetustiedolle minimivaatimustaso. Harmonisoitu tietojoukko, harmonisoitu ilmoitusten vastaanottorajapinta, yhteiset toimintamääritykset käyttöliittymäsovelluksille sekä yhteiset viitetietokannat ja keskitetty käyttäjähallinta parantavat asiaankuuluvien järjestelmien välisiä yhteyksiä ja yhteentoimivuutta. Tämä mahdollistaa tietojen jakamisen ja uudelleenkäytön nykyistä tehokkaammin.
Tiivistelmä (<i>enint. 350 merkkiä</i>)	Asetus EU 2020/1056 on tullut voimaan 20.8.2020. Asetusta sovelletaan neljän vuoden kuluttua voimaantulosta eli 21. elokuuta 2024 alkaen, jolloin toimivaltaisten viranomaisten tietojärjestelmät tulee olla asetuksen mukaisesti yhteensopivia ja toiminnassa. Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa täytäntöönpanon vaatimista lainsäädäntömuutoksista. Muiden hallinnonalojen vastuulla olevien säädösten valmistelusta vastaa asianomainen ministeriö, mutta valmistelua koordinoidaan liikenne- ja viestintäministeriön hankkeessa.
Tilannekuvaus	

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	Logistiikan tietoympäristö on tunnistettu keskeiseksi toimenpiteeksi myös Logistiikan digitalisaatiostrategiassa (julkaistu 5.10.2020) ja sen pohjalta valmisteilla olevassa valtioneuvoston periaatepäätöksessä.	
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)		
Hanke liittyy lainsäädäntöön		
Hanke liittyy talousarvioon		

Käsittely	
Kiireellinen	
Budjettilaki	
KUTHANEK	
Lainsäädännön arviointineuvosto	
OKV:n tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Eduskunnan vastauksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Säädösnumero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Merita Erkkilä		
Yhteyshenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Merita Erkkilä, Noora Lähde, Essi Teljo		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>

Taloustiedot	
Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	Tietoliiketoimintayksikkö (TTI)
Vastuullinen yksikön päällikkö	Maria Rautavirta
Vastuuvirkamies	Merita Erkkilä
Tukivirkamies	Noora Lähde/TTI, Essi Teljo/TTI, Tomi Paavola/TTI Yhteys tietoekosysteemin osuuteen: Antti Paasilehto/TAU, Emmi Nykänen/KOH Erytiskysymykset mm. tietosuojaja: Tuomas Kaivola/TTI, Kirsi Miettinen/TAU, Jenni Rantio/TAU
Säädöksen tekninen valmistelija	Merja Roikola, Sona Kapur

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Hankkeen etenemisestä tiedotetaan säännöllisesti Hankeikkunassa ja erillisillä tiedotteilla. Ajankohtaista tietoa jaetaan säännöllisesti Logistiikan digitalisaatioverkostolle.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	
Muu vuorovaikutus	

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Yksikön päällikkö Maria Rautavirta raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä virkamiesjohtoryhmässä.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäätöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	19.2.2021
Virkamiesjohtoryhmän puolto	4.3.2021
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	16.3.2021